

Les joies de la corona

Al Palau dels Scala de València s'exposa una mostra d'art romànic i gòtic amb obres procedents del Museu d'Art de Catalunya.

Posant el punt final als actes commemoratius del 750 Aniversari, es pot contemplar al llarg d'aquesta tardor al Palau dels Scala de València l'exposició «Entorn de Jaume I, de l'art romànic a l'art gòtic», amb obres procedents del Museu d'Art de Catalunya. Una exposició excepcional que trenca amb la insuficiència que ha presidit, en línies generals, els actes celebrats. Malgrat la bona voluntat dels seus organitzadors, el conjunt d'exposicions presentades amb motiu de la clausura del 750 Aniversari no deixen de ser *mostres d'urgència*, algunes d'elles formades amb fragments o peces d'altres exposicions, deficientment muntades o fent gala d'una aparatositat gratuïta com la que es presenta a la Llotja de la ciutat sobre el tema dels jueus a la Corona d'Aragó amb un gran barco a l'interior de l'edifici, obra del prolífic taller de Manolo Martín, peça ornamental de característiques falleres sense cap fonament que no siga el d'omplir una bona part de la sala. Caldrà plantejar-se de cara al futur fins a quin punt continua sent vàlid l'espai de la Llotja per a exposicions de tot tipus; si en un primer moment tots celebraren la recuperació d'aquest edifici per a esdeveniments culturals, avui s'imposa la recerca d'altres espais, ja que no podem fer de la Llotja un contenidor tipus *xica per a tot*, que tant serveix per a una exposició de Mariscal com per a una desfilada de

Retrat de Jaume I.

models de Loewe. El nostre patrimoni, ja de per si en precari estat, mereix un descons, i un respecte.

Tot i el seu caràcter extraordinari —segurament aquesta serà l'única vegada que les obres es podran veure fora del Museu d'Art de Catalunya—, i continuant amb el *llibre de reclamacions*, caldria assenyalar la inadequació del Palau dels Scala com a espai per a l'exposició; a més de no poder-se seguir d'una manera lineal l'exposició, trencada en dues

mostres més importants que s'han produït en la ciutat de València en els últims anys.

L'exposició se centra en la figura de Jaume I, l'acta de naixement del poble valencià, i abraça des de finals del XII fins al XV. Precisament una de les estrelles de l'exposició és el suposat retrat de Jaume I obra de Gonçal Peris que pot contemplar-se, juntament amb un altre retrat reial, el també hipotètic retrat de Pere III el Cerimoniós, també de Gonçal Peris.

Per als fans de l'art medieval constitueix tot un plaer veure obres capitals de l'art romànic com la Majestat Batlló, un crist a la creu de fusta, d'hàbits bellíssims pel que fa a l'escultura; en el capítol de la pintura romànica hi ha des de la pintura al fresc amb significatius fragments —Monestir de Sant Pere d'Ager, Sant Esteve d'Andorra, etc.— fins a la pintura sobre taula —frontal de l'Apostolat de la diòcesi de la Seu d'Urgell, frontal d'altar amb la Mare de Déu de la Llet, fragment de creu amb Crist en majestat, entre altres—; ja dins de la transició cap al gòtic, destaquen els compartiments de retaules procedents de Santa Maria de Cardona i de la Catedral de Tortosa. Per a Joan Sureda, director del Museu d'Art de Catalunya, «entre les imatges d'aquests retaules i d'altres de la mostra, cap és tan bella, però, com la de la taula de Tortosa. Foren sens dubte els germans Serra els qui en terres catalanes atorgaren al tema de la *Maestà*, és a dir, a la

parts, es pateix una condensació d'obres —sobretot en la part dels retaules— que produeix una certa angúnia visual i impossibilita la contemplació serena dels quadros; d'altra banda, una peça de l'exposició com el catàleg hauria d'haver-se cuidat, tant en l'aspecte formal —maquetació, color, fotografies— com en el contingut —col·laboració d'especialistes—; tot i així, assenyalarem que l'exposició «Entorn de Jaume I» segurament constitueix una de les